

ISSN 2224-5294

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ

Х А Б А Р Л А Р Ы

ИЗВЕСТИЯ

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. АБАЯ

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ABAY KAZAKH NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY

ҚОҒАМДЫҚ ЖӘНЕ ГУМАНИТАРЛЫҚ
ҒЫЛЫМДАР СЕРИЯСЫ

СЕРИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ
И ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

4 (320)

ШІЛДЕ – ТАМЫЗ 2018 ж.

ИЮЛЬ – АВГУСТ 2018 г.

JULY – AUGUST 2018

1962 ЖЫЛДЫҢ ҚАҢТАР АЙЫНАН ШЫҒА БАСТАҒАН

ИЗДАЕТСЯ С ЯНВАРЯ 1962 ГОДА

PUBLISHED SINCE JANUARY 1962

ЖЫЛЫНА 6 РЕТ ШЫҒАДЫ

ВЫХОДИТ 6 РАЗ В ГОД

PUBLISHED 6 TIMES A YEAR

Б а с р е д а к т о р

ҚР ҰҒА құрметті мүшесі
Балықбаев Т.О.

Р е д а к ц и я а л қ а с ы :

экон. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Баймұратов У.Б.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Байпақов К.М.**; филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Есім Г.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қирабаев С.С.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қошанов А.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нәрібаев К.Н.** (бас редактордың орынбасары); филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нысанбаев А.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сәбікенов С.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сүлейменов М.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сатыбалдин С.С.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Әбжанов Х.М.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Әбусейтова М.Х.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Байтанаев Б.А.**; филол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Жақып Б.А.**; фил. ғ. докторы, проф., академик НАН РК **Қалижанов У.К.**; филол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қамзабекұлы Д.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қожамжарова Д.П.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қойгелдиев М.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Құрманбайұлы Ш.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Таймағанбетов Ж.К.**; социол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Шәукенова З.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Дербісәлі А.**; саяси. ғ. докторы, проф., **Бижанов А.К.**, тарих ғ. докторы, проф., **Кабульдинов З.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Қажыбек Е.З.**

Р е д а к ц и я к е ң е с і :

Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Белостечник Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА академигі **Велиханлы Н.** (Азербайджан); Тәжікстан ҰҒА академигі **Назаров Т.Н.** (Тәжікстан); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Рошка А.** (Молдова); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Руснак Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Муратов Ш.** (Әзірбайжан); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Сафарова З.** (Әзірбайжан); э. ғ. д., проф. **Василенко В.Н.** (Украина); заң ғ. докт., проф. **Устименко В.А.** (Украина)

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабарлары. Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар сериясы». ISSN 2224-5294

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.)

Қазақстан республикасының Мәдениет пен ақпарат министрлігінің Ақпарат және мұрағат комитетінде 30.04.2010 ж. берілген № **10894-Ж** мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 500 дана.

Редакцияның мекенжайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., 220, тел.: 272-13-19, 272-13-18,
<http://nauka-nanrk.kz>, social-human.kz

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2018

Типографияның мекенжайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Муратбаева көш., 75.

Главный редактор

Почетный член НАН РК

Т.О. Балыкбаев

Редакционная коллегия:

докт. экон. н., проф., академик НАН РК **У.Б. Баймуратов**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **К.М. Байпаков**; докт. филос. н., проф., академик НАН РК **Г.Е. Есим**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **С.С. Кирабаев**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **А.К. Кошанов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **К.Н. Нармбаев** (заместитель главного редактора); докт. филос. н., проф., академик НАН РК **А.Н. Нысанбаев**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **С.Н. Сабиткенов**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **М.К. Сулейменов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **С.С. Сатубалдин**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Х.М. Абжанов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **М.Х. Абусейтова**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Б.А. Байтанаев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Б.А. Жакып**; докт. фиол. н., проф., академик НАН РК **У.К. Калижанов**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **Д. Камзабекулы**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Д.П. Кожамжарова**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **М.К. Койгельдиев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ш. Курманбайулы**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ж.К. Таймаганбетов**; докт. социол. н., проф., чл.-корр. НАН РК **З.К. Шаукенова**; д. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **А. Дербисали**; доктор политических наук, проф., **Бижанов А.К.**; доктор ист. наук, проф., **Кабульдинов З.Е.**; доктор фил. н., проф., член-корр. НАН РК **Қажыбек Е.З.**

Редакционный совет

академик НАН Республики Молдова **Г. Белостечник** (Молдова); академик НАН Азербайджанской Республики **Н. Велиханлы** (Азербайджан); академик НАН Республики Таджикистан **Т.Н. Назаров** (Таджикистан); академик НАН Республики Молдова **А. Рошка** (Молдова); академик НАН Республики Молдова **Г. Руснак** (Молдова); чл.-корр. НАН Азербайджанской Республики **Ш. Мурадов** (Азербайджан), член-корр. НАН Азербайджанской Республики **З.Сафарова** (Азербайджан); д. э. н., проф. **В.Н. Василенко** (Украина); д.ю.н., проф. **В.А. Устименко** (Украина)

Известия Национальной академии наук Республики Казахстан. Серия общественных и гуманитарных наук. ISSN 2224-5294

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов

Министерства культуры и информации Республики Казахстан № 10894-Ж, выданное 30.04.2010 г.

Периодичность 6 раз в год

Тираж: 500 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, 220, тел. 272-13-19, 272-13-18,

www.nauka-nanrk.kz / social-human.kz

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2018 г.

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75

Chief Editor

Honorary member of NAS RK
Balykbayev T.O

Editorial board:

Doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Baimuratov U.B.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Baipakov K.M.**; doctor of philosophy, prof, academician of NAS RK **Esim G.E.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Kirabayev S.S.**; doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Koshanov A.K.**; doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Naribayev K.N.** (deputy editor-in-chief); doctor of philosophy, prof, academician of NAS RK **Nyssanbayev A.N.**; doctor of law, prof, academician of NAS RK **Sabikenov S.N.**; doctor of law, prof, academician of NAS RK **Suleymenov M.K.**; doctor of economy, prof, academician of NAS RK **Satybaldin S.S.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Abzhanov H.M.**; doctor of history, prof, corresponding member of NAS RK **Abuseitova M.H.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Baitanaev B.A.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Zhakyp B.A.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Kalizhanov U.K.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Hamzabekuly D.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Kozhamzharova D.P.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Koigeldiev M.K.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Kurmanbaiuly Sh.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Taimaganbetov J.K.**; doctor of sociology, prof, corresponding member of NAS RK **Shaukenova Z.K.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Derbisali A.**; doctor of political science, prof **Bizhanov A.K.**; doctor of History, prof **Kabuldinov Z.E.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Kazhybek E.Z.**

Editorial staff:

Academician NAS Republic of Moldova **Belostehnik.G** (Moldova); Academician NAS Republic of Azerbaijan **Velikhanli N.** (Azerbaijan); Academician NAS Republic of Tajikistan **Nazarov T.N.** (Tajikistan); Academician NAS Republic of Moldova **Roshka A.** (Moldova) Academician NAS Republic of Moldova **Rusnak G.** (Moldova); Corresponding member of the NAS Republic of Azerbaijan **Muradov Sh.** (Azerbaijan); Corresponding member of the NAS Republic of Azerbaijan **Safarova Z.** (Azerbaijan); Associate professor of Economics **Vasilenko V.N.** (Ukraine), Associate professor of Law **Ustimenko V.A.** (Ukraine)

News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Humanities. ISSN 2224-5294

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of information and archives of the Ministry of culture and information of the Republic of Kazakhstan N **10894-Ж**, issued 30.04.2010

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 500 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 219, 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,
[www:nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz) / social-human.kz

---

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2018

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

ISSN 2224-5294

Volume 4, Number 320 (2018), 43 – 48

UDC 33:330

G.A. Abdulina¹, A.B. Abeldanova²¹University Narxoz,²Kazakh university of international relations and world language named Abylai khan, Almaty, Kazakhstan*e-mail: ga.abdulina@mail.com, abeldanova@inbox.ru**SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REGION**

Abstract: In the article authors examine the importance of socio-economic development of the region and reveal the essence of socio-economic development of the regions at the current stage of economic development.

At the present time, the regional policy of Kazakhstan is designed to ensure the formation of favorable conditions and factors for increasing the internal and external competitiveness of regions, the territorial concentration of labor and capital resources in the centers of economic growth, increasing regional employment and improvement of the living standard of population in the regions.

An important direction of the new regional policy is the formation of a regional territorial organization that includes urbanization processes and agglomerations development and its regulation, which are the most important centers of economic growth for the national economy, development and support of promising human settlements with economic and demographic potentials.

Keywords: economy, region, socio-economic development, regional policy, forecasting scheme.

Introduction

Today, all economic reforms are moving from the centre to the regions. The most part of the innovation facilities are located in the regions. This gives opportunity to increase investment, economic and civic activity of the population. Concerning this, it should be noted that the regions, regional centers, towns and districts of Kazakhstan are dynamically developing.

In the message of the President of the Republic of Kazakhstan N. Nazarbayev to the people of the country "Improving the Welfare of the People of Kazakhstan - the main purpose of public policy" states that "the dynamics of progress in all spheres of public life is the evolution of our economic prosperity, constructive social policy and sustainable political system and as the result of this policy conducted by the state, the regions of Kazakhstan have begun to advance in the social and economic development [1].

The world experience shows that the level of socio-economic development of the regions is different due to geographical location, variety of natural-climatic, demographic, historical development and other factors. That is why each state strives to improve the living standards of the population in the regions, i.e. the regional policy aimed at increasing the regions' level of development [2].

Each region of the Republic takes a definite place in the country's economic complex, as well as it forms an economic unit with other regions. There are also natural resources of each region, distribution peculiarities of natural resources, their level of economic development and their own economic structure.

In this regard, the regional policy will be developed and implemented based on the specifics of each region. That is fact, that in the implementation of the regional policy the issue of public administration is of particular importance. The task of increasing the effectiveness of public administration in the whole world is of great importance. But there is no universal model that is optimally applicable to all states. Each state should form a convenient model that meets its national peculiarities at a certain stage of its historical development. All of this implies a deeper analysis and understanding of the experience development of our country and foreign states [3]. Taking into account the fact that currently the main economic activity is carried out in the regions, it is important provide them with decent financial independence for self-

determination of socioeconomic issues. In this connection, the issues of division of powers between the levels of state administration and regulation of inter-budgetary relations are considered as the main conditions for economic growth of the country's regions.

Research methods and results

There were used the following scientific research methods as analysis, system analysis; comparative analysis.

The regions of Kazakhstan have the following four groups of macroregions based on the similar economic, natural and socio-demographic characteristics: North (Akmola, Kostanay, North Kazakhstan oblasts), Central-East (East Kazakhstan, Karaganda, Pavlodar oblasts), Southern (Almaty, Zhambyl, Kyzylorda, South Kazakhstan oblasts) and Western (Aktobe, Atyrau, West Kazakhstan, Mangistau oblasts). Astana and Almaty are separate hub-cities as they have also socio-economic indicators and special status in the Republic.

Macro regions of Kazakhstan have different potentials and contribute to economic development of the country (Figure 1)

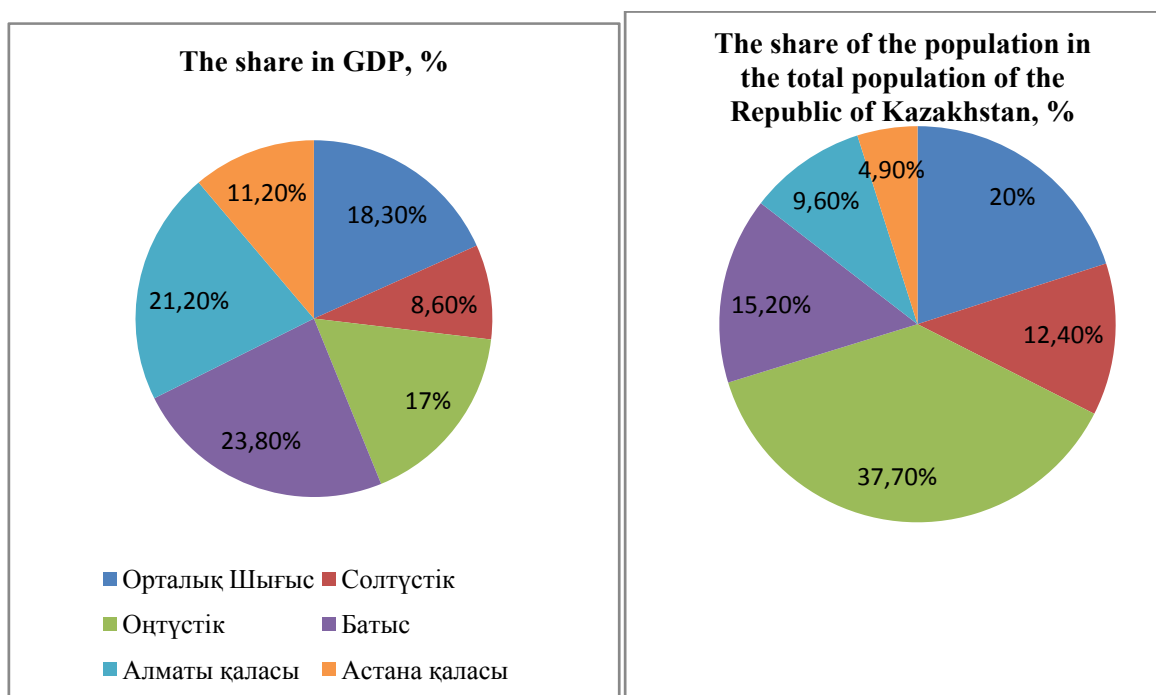

Figure 1 - The share of macro-regions in the economic development of Kazakhstan

For example, the oil-rich Western macro-region is the leader in the national economy (23.8%) with a share of 15.2% of the population. The Southern macro-region is the agricultural region. It produces only 17.0% of the country's gross domestic product (GDP) (excluding Almaty), with 37.7% of the country's population.

This is primarily due to the economic structure of the macroregions. More than 90% of the Western macro-region's total gross regional product (GRP) is provided by high productive manufacturing industry with limited job places.

At the same time, the diversified economy of Almaty (9.6% of the country's population) contributes products to the country's economy comparable to the West macro-region results. Also, the development of the Southern and Northern macro-regions is based on low-productivity agricultural sectors with the limited job places. Accordingly, although these regions' proportion of population in country's total population is high, but their share in GDP is low.

Based on it we may say that if macro region is so urbanized its economy is so diversified. Thus, The Central-East macro-region has relatively high urbanization level its income per capita is average, in comparison to the average republic level of income. The highest per capita income is recorded in Astana and Almaty. At the same time, the lowest per capita income is in the agrarian North and South macro-regions. The Western macro region is characterized by a mono-specialization of production and also it has in average lower per capita income without results of the production sector.

The economy of our country is growing despite the instability in the global economy, "The situation is much more stable than last year," said the government members.

This, of course, is a result of pre-approved state programs and intensive work. For the first time, it has become a sustainable development according to the results of 7 months of this year. Growth of the country's economy was ensured. GDP growth is 4%.

According to forecasting, the condition of the agricultural fields is good, there were harvested more than 19 million tons of grain and its quality is much higher. Third grade grain product will be increased by 20%. It is also expected that this year Zhetysay region as one of the agricultural regions, will provide with positive impulse results. There is growth in the region, which has been focusing on increasing sugar beet for several years. Together with Zhambyl region, two regions are going to produce 50,000 tonnes of sugar. This is only 10 percent of domestic demand [3].

In this regard, let's pay attention to emphasize on the annual socio-economic indicators of regions in Kazakhstan (Figure 2).

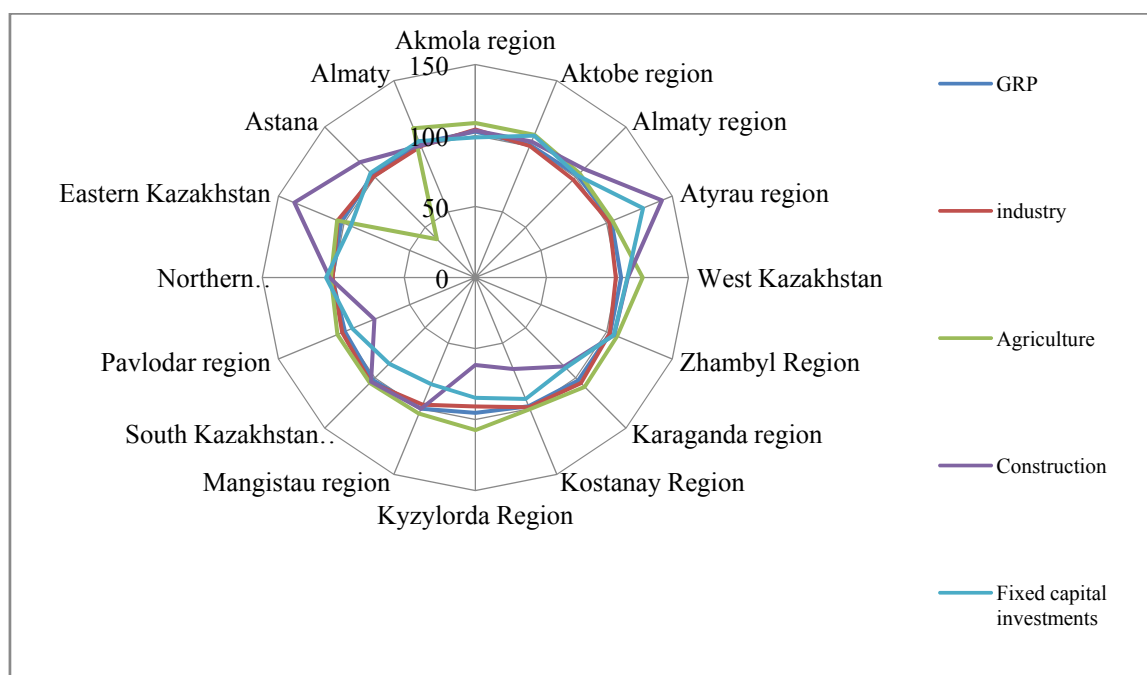

Figure 2 - Socio-economic development indicators of the regions of the Republic of Kazakhstan, according to the results of 2016

As a result of 2016, there were no significant deviations in the regions of Kazakhstan compared with 2015. However, the results of Atyrau and East Kazakhstan oblasts were very high in contrast, Kyzylorda region had much lower indicator results than in other regions. Overall, according to the natural, production potential of each region these figures are different.

Discussion

The development of the socially oriented economy requires the supply of raw materials, other resources not only in the region, but also sectors of all national economy, the presence of stable economic relations and production of demanded ready products.

The main directions of the regional policy are identified in the strategic program documents of the country - the Strategy "Kazakhstan-2050" (together with Kazakhstan's Concept of joining the top 30 developed countries of the world), the forecasted scheme of territorial and spatial development of the country till 2020 (hereinafter - the forecast scheme), the general scheme of the territory organization in the Republic of Kazakhstan till 2030.

Regional policy is designed to improve economic competitiveness of the regions, creating favorable conditions and factors for the territorial consolidation of human and capital resources in economic growth centers, increasing the employment and income of the region's population. At the same time, it is aimed providing an adequate level of living standard in the regions with low economic potential (different settlements systems) and it gives priorities for the development of economic growth centers [15].

The unified program "Regional Development up to 2020 year" was accepted to implement the forecasted scheme, which is designed to improve the living standard of the population (development of the infrastructure for livelihood - energy, heat, gas, heating, electricity, water supply and sanitation) and the development of economic potential of the regions.

To develop agglomerations, such as the long-term growth point (or poles) of the country, there were chosen Astana, Almaty, Shymkent and Aktobe as "locomotives" for other territories. The implementation of agglomerations in these centers will continue, as they will ensure the integration of the country with global regional markets.

Long-term plans for the formation of agglomerations are being developed jointly with the centers of Astana and Almaty with a view to expanding the capacity of the regions (up to 2030 year) on the basis of design solutions of the Interregional Scheme of Territorial Development.

According to the concept of Kazakhstan's joining 30 most developed countries of the world it is required to create a consumer market with high-potential. For it there was used experience of such countries as Australia and Canada in the field of developing a service sphere. Based on this experience, it was decided to activate the work (in 3 cities, where 80-90% and 60% of urbanization) for development of the services in two agglomerations (Astana and Almaty, and in the middle-term prospect - Shymkent and Aktobe).

Formation of a single market in the country, identifying hub-cities at national and international levels, decreasing regional inequality by creating the macro-regions are being implemented through the «Nurly Jol» program.

As the hub center of the Northern macro region Astana is planned to be the center which connects all macro regions.

Ust-Kamenogorsk city is identified as hub center of Central-East macro-region, which creates a new impetus for the development of transport infrastructure, cross-border trade and the formation of an efficient transport and logistics system in the macroregion.

Aktobe is the hub center of the Western macro-region, which is the largest transport and transit center of the main railway roads and international highways.

The cities as Shymkent and Almaty will become centers of the Southern macro-region. The development of Almaty hub covers the third level cities of the Almaty region, and this will be associated with the formation of the Almaty agglomeration as a growth zone of the network system.

Conclusion

Hub cities will become centers of concentration of capital, labor resources, advanced technologies and services, increasing the economic activity of macro-regions. It will have a migration flow point and will contribute to natural urbanization.

In this connection, the issue of efficient allocation of investments and labor resources for the balanced development of macro-regions are being considered, i.e. transition from extractive industries and low-productivity agricultural sectors to manufacturing and high-productivity sectors. This may allow actively implement the regions' policy of the economy diversification and to increase the average per capita income in Kazakhstan.

The integrated plans for the development of regional centers and centers of rural settlements, regional plans for rural development centers and towns, regional action plans for rural and urban development, and

plans for the development of frontier areas of the oblast up to 2020 were developed within the framework of the Regional Development Program 2020.

Continuing the implementation of above mentioned plans may create sufficient industrial and social infrastructure to provide the necessary, basic social standards for people living in the relevant area, through the diversification of the economy, the development of small and medium-sized businesses, transport and logistics, and tourism infrastructure [16].

Thus, on the basis of the country's formation of rational territorial organization and measures to stimulate the population and capital concentration in the centers of economic growth the state actively develops the socio-economic potential of the regions.

REFERENCES

- [1] Welfare of people of Kazakhstan is the main goal of the state policy Addresses of the President of the Republic of Kazakhstan Nursultan Nazarbayev to the People of Kazakhstan // "Egemen Kazakhstan" February 7, 2008, # 36 (25008)
- [2] Salimzhanova B. B. Social and economic planning: manual - Pavlodar: Kereku, 2012. - 70 p.
- [3] Kenzheguzin M.B. The Kazakhstan model of sustainable economic development: the scientific basics of the foundation and the realization of it / Problems of stable economic development in the globalization world. Vol. 1. Almaty, Institute of Economy, Ministry of education and science of RK, 2003. - 15 – 51pp.
- [4] V.P.Zheltikov, N.G.Kuznetsov, S.G.Thygalov. Economic Geography / Series "Textbooks and teaching manual". Rostov naDonu, Phoenix., - 384 p. 2001
- [5] Baynev VF, Pelikh SA Economics of the region: teaching manual. - Minsk: Academy of the President of the Republic of Belarus, Ministry of Finance, 2007 - 272 p.
- [6] Mishchenko V.V. Economy of the region: teaching manual. - Barnaul: Altai university publishing house, 2002. - 160 h.
- [7] Granber A.G. The basics of the regional economy, High school of economics 2003 - 495 p.
- [8]<http://khabar.kz/kz/news/saysat/item/88434-elbasy-elimizdi-leumettik-ekonomikal-y-damuy-zh-ninde-ke-es-tkizdi>
- [9] The peculiarities of regional reproduction of capital: essence, approaches to assessment, methods of management / Institute of Economics of Karelian research center, Russian Academy of Sciences, Under the General editorship of Yu. V. Saveliev. – Petrozavodsk: Publishing house of the Karelian research centre RAS, 2008. 136 p.
- [10] Nam O. A. Scenario model the strategy of socio-ecologo-economic development of the region / the interuniversity collection of scientific works "Problems of development management of socio-economic systems". Issue 19. SPb.: Publishing house of Spbgukit, 2007.
- [11] Vidyapin, V. I., Stepanova, M. V. Regional Economics / textbook – Moscow:INFRA-M, 2007. - 666 p.
- [12] Ashimbaeva A.T. The structure of the economy: the formation of patterns, trends and development priorities. Almaty, Daik-Perss, 2000
- [13] Әбдірахманов М.А. Social statistics teaching manual. Astana.-2012.-272 p.
- [14] Appraisal of nominal financial incomes in the regions of the Republic of Kazakhstan // site of Statistics Agency of the Republic of Kazakhstan www.stat.kz.
- [15] http://economy.gov.kz/sites/default/files/pages/itogi_ser_za_2016_god_kaz.pdf
- [16] https://tengrinews.kz/zakon/pravitelstvo_respubliki_kazahstan_premier_ministr_rk/hozyaystvennaya_deyatelnost/id-P1100000862/

Г.А.Абдулина¹, А.Б. Абельданова²

Университет Нархоз, КазУМОиМЯ им. Абылай хана, г. Алматы, Казахстан

АЙМАҚТАРДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

Аннотация. Бұл мақалада аймақтардың әлеуметтік-экономикалық даму мәселесінің маңыздылығы қарастырылған, экономика дамуының ағымдық кезеңіндегі аймақтардың әлеуметтік-экономикалық дамуының мәні ашылған. Қазіргі кезеңде Қазақстанның өңірлік саясаты өңірлердің ішкі және сыртқы бәсекеге қабілеттілігін ұлғайту, еңбек пен капитал ресурстарының экономикалық өсу орталықтарында (аумақтық) шоғырлануы, республика тұрғындарының өңірлік жұмыспен қамтылуын және өмір сүру сапасын арттыру үшін қолайлы жағдай қалыптастыруды қамтамасыз етуге бағытталған. Жаңа өңірлік саясаттың маңызды бағыты өңірлік аумақтық ұйымдастыруды қалыптастыру болып табылады, ол ұлттық экономиканың экономикалық өсуінің ең маңызды орталықтары болып табылатын урбанизациялану

үдерістері мен агломерациялардың дамуын ынталандыруды және реттеуді, экономикалық және демографиялық әлеуеті бар перспективалы елді мекендерді дамытуды және қолдауды қамтиды.

Түйін сөздер: экономика, аймақ, әлеуметтік-экономикалық даму, аймақтық саясат, болжамды схема.

Г.А.Абдулина¹, А.Б. Абельданова²

Университет Нархоз, КазУМОиМЯ им. Абылай хана, г. Алматы, Казахстан

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНОВ

Аннотация. В данной статье автором рассматривается вопрос значимости социально-экономического развития региона, раскрыта сущность социально-экономического развития регионов на текущем этапе развития экономики. На современном этапе региональная политика Казахстана призвана обеспечить формирование благоприятных условий и факторов для наращивания внутренней и внешней конкурентоспособности регионов, территориальной концентрации ресурсов труда и капитала в центрах экономического роста, повышения региональной занятости и качества жизни жителей республики. Важным направлением новой региональной политики является формирование рациональной территориальной организации, которое включает стимулирование и регулируемое развитие процессов урбанизации и агломераций, являющихся важнейшими точками экономического роста национальной экономики, развитие и поддержку перспективных населенных пунктов, обладающих экономическим и демографическим потенциалами.

Ключевые слова: экономика, регион, социально-экономическое развитие, региональная политика, прогнозная схема

Information about authors:

Abdulina G.A. - PhD, Associate Professor, Narxoz University;

Abeldanova A.B. - PhD, Associate Professor, Kazakh university of international relations and world language named Abylai khan

МАЗМҰНЫ

<i>Беспяева Р.С., Бугубаева Р.О., Мануэль Ф. Грела.</i> Инновациялық маркетингтік технология негізінде туризм саласын дамыту (ағылшын тілінде).....	5
<i>Сейтова В., Г. Исатаева, Роланд Гизе.</i> Ауыл шаруашылығындағы инновациялық жүйелердің дамуы: әдістемелік тәсілдер (ағылшын тілінде).....	15
<i>Дубина И.Н., Тургинбаева А.Н., Домалатов Е.Б.</i> Инновациялық қызметтегі мемлекеттік-жеке меншік серіктестігінің үлгісін таңдау (ағылшын тілінде).....	21
<i>Кашук Л.И., Мусалимова Б.Т., Симонов С.Г.</i> Жергілікті аймақтың жоғары оқу орындарын қаржыландыру үлгісін жүзеге асыру тәжірибесі, кадрлық саясаты (ағылшын тілінде).....	30
<i>Мынжанова Г.Т., Сайлаубеков Н.Т.</i> Қазақстанның қазіргі кездегі даму жағдайында жоғарғы білім беру саласының адам ресурстарын талдау (ағылшын тілінде).....	37
<i>Абдулина Г.А., Абельданов А.Б.</i> Аймақтардың әлеуметтік-экономикалық дамуы (ағылшын тілінде).....	43
<i>Абдулина Г.А., Жолдасбекова Г.Ж.</i> Білім, ғылым және бизнестің интеграциясы: шетелдік және отандық тәжірибе (ағылшын тілінде).....	49
<i>Игиликова С.И., Малбақов М.М.</i> Қазақ тілі тарихи лексикасы құрамына кіретін «Ұлу» сөзінің мән-мағынасы туралы (ағылшын тілінде).....	57
<i>Бородина А.А., Нұрсана А.Т.</i> Жер асты суларын қорғау мен пайдалануды халықаралық құқықтық реттеу (ағылшын тілінде).....	61
<i>Дайрабаева Г.Б., Малдыбек А.Ж.</i> Түркі әлемі және дінаралық этносаралық төзімділіктің қазақстандық үлгісі (ағылшын тілінде).....	68
<i>Дайстер Ю.С., Билисбаева А.М.</i> Заңды тұлғалардың халықаралық жеке-құқықтық мәртебесін айқындау ерекшеліктері (ағылшын тілінде).....	76
<i>Досмагамбетова Д.Ж.</i> Али Шариати идеалды қоғамның теоретикалық үлгісі ретіндегі мұсылмандық қауым жайлы (ағылшын тілінде).....	83
<i>Жолдасбекова Г.Ж.</i> Заманауи жағдайда интеграциялық үдерістердің дамуы (ағылшын тілінде).....	89
<i>Сыздықова Н.</i> Шет елдердегі және қазақстандағы мемлекеттік аудиттің институционалдық негізі (ағылшын тілінде).....	97
<i>Аюпова З.К., Құсайынов Д.Ө.</i> Орталық Азия мемлекеттерінің құқықтық жүйелері.....	105
<i>Дюсембекова Г.С., Айгужина Д.С., Хамитова Д.М.</i> Жанартылатын энергияның көздерін пайдалану Қазақстан республикасының ұлттық экономикасын дамытудың факторы ретінде.....	112
<i>Иманғалиева Ш.С.</i> Қазақстандық жоғары оқу орындарындағы білім алушылардың бойына негізгі дағды-шеберліктерді дамытуда академиялық ұтқырлықтың рөлі.....	120
<i>Абрахманова Р.С., Рей И.Ю., Саябаев К.М., Алина Г.Б.</i> Ауыл туризміндегі жасыл экономика.....	127
<i>Асанова Ж.Т.</i> Қазақстан мәселелері мемлекеттік мәдениет саясатының мақсаты мен мәні.....	132
<i>Нурғабайлов М.Н., Нурпеисова А.А., Дошан А.С.</i> Экономика және туризм дамуының өндірістік аспектілері.....	136
<i>Сабирова Р.К., Джумаева А.К., Сайынова Л.Қ.</i> Өнеркәсіптік кәсіпорындардағы баға белгілеу әдістері.....	140
<i>Саналиева Л.К., Кенжеғалиева Г.Б., Идельбаева А.С.</i> Инновациялық экономикалық дамудың жаһандық факторы ретінде еліміздің интеллектуальді потенциалын салу үшін қазіргі заманғы экономикалық механикаларды зерттеу.....	144
<i>Әбсаттаров Ф.Б.</i> Құқықтық қазақстандық -азаматтық жоғарғы құқықтық мәдениетінің көрінісі : саяси аспектілері.....	148

* * *

<i>Беспяева Р.С., Бугубаева Р.О., Мануэль Ф. Грела.</i> Инновациялық маркетингтік технология негізінде туризм саласын дамыту (орыс тілінде).....	156
<i>Дубина И.Н., Тургинбаева А.Н., Домалатов Е.Б.</i> Инновациялық қызметтегі мемлекеттік-жеке меншік серіктестігінің үлгісін таңдау (орыс тілінде).....	166
<i>Абдулина Г.А., Абельданов А.Б.</i> Аймақтардың әлеуметтік-экономикалық дамуы (қазақ тілінде).....	176
<i>Абдулина Г.А., Жолдасбекова Г.Ж.</i> Білім, ғылым және бизнестің интеграциясы: шетелдік және отандық тәжірибе (қазақ тілінде).....	182
<i>Игиликова С.И., Малбақов М.М.</i> Қазақ тілі тарихи лексикасы құрамына кіретін «Ұлу» сөзінің мән-мағынасы туралы (қазақ тілінде).....	188
<i>Досмагамбетова Д.Ж.</i> Али Шариати идеалды қоғамның теоретикалық үлгісі ретіндегі мұсылмандық қауым жайлы (қазақ тілінде).....	192
<i>Жолдасбекова Г.Ж.</i> Заманауи жағдайда интеграциялық үдерістердің дамуы (қазақ тілінде).....	198

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Беспяева Р.С., Бугубаева Р.О., Мануэль Ф. Грела.</i> Развитие сферы туризма на основе инновационных маркетинговых технологий (на английском языке).....	5
<i>Сейтова В., Исатаева Г., Роланд Гизе.</i> Развитие сельскохозяйственных инновационных систем: методические подходы (на английском языке).....	15
<i>Дубина И.Н., Тургинбаева А.Н., Домалатов Е.Б.</i> Выбор модели государственно-частного партнёрства в инновационной деятельности (на английском языке).....	21
<i>Каиук Л.И., Мусалимова Б.Т., Симонов С.Г.</i> Модель местного финансирования вузов, как инструмент повышения эффективности реализации кадровой политики регионов (на английском языке).....	30
<i>Мынжанова Г.Т., Сайлаубеков Н.Т.</i> Анализ человеческих ресурсов сферы высшего образования Казахстана на современном этапе развития (на английском языке).....	37
<i>Абдулина Г.А., Абельданова А.Б.</i> Социально-экономическое развитие регионов (на английском языке).....	43
<i>Абдулина Г.А., Жолдасбекова Г.Ж.</i> Интеграция образования, науки и бизнеса: зарубежный и отечественный опыт (на английском языке).....	49
<i>Игиликова С.И., Малбаков М.М.</i> О значении слова «Улитка» включен в список историческая лексика казахского языка (на английском языке).....	57
<i>Бородина А.А., Нурсана А.Т.</i> Международно-правовое регулирование охраны и использования подземных вод (на английском языке).....	61
<i>Дайрабаева Г.Б., Малдыбек А.Ж.</i> Тюркский мир и казахстанская модель межрелигиозной и межэтнической толерантности (на английском языке).....	68
<i>Дайстер Ю.С., Билицбаева А.М.</i> Особенности определения международного частно-правового статуса юридических лиц (на английском языке).....	76
<i>Досмагамбетова Д. Ж.</i> Али Шариати об умме как теоретической модели идеального общества (на английском языке).....	83
<i>Жолдасбекова Г.Ж.</i> Развитие интеграционных процессов на современном этапе (на английском языке).....	89
<i>Сыздыкова Н.</i> Институциональная основа государственного аудита в зарубежных странах и Казахстане (на английском языке).....	97
<i>Аюпова З.К., Кусаинов Д.У.</i> Правовые системы стран Центральной Азии.....	105
<i>Дюсембекова Г.С., Айгужина Д.С., Хамитова Д.М.</i> Использование возобновляемых источников энергии как фактора развития национальной экономики республики Казахстан.....	112
<i>Имангалиева Ш.С.</i> Роль академической мобильности в развитии ключевых навыков студентов в казахстанском вузе.....	120
<i>Абрахманова Р.С., Рей И.Ю., Саябаев К.М., Алина Г.Б.</i> Зеленая экономика в сельском туризме.....	127
<i>Асанова Ж.Т.</i> Музеи Казахстана как объект и субъект культурной политики государства	132
<i>Нургабылов М.Н., Нурпеисова А.А., Дошан А.С.</i> Прикладные аспекты развития экономики и туризма.....	136
<i>Сабирова Р.К., Джумаева А.К., Сайынова Л.Қ.</i> Методы ценообразования на промышленных предприятиях.....	140
<i>Саналиева Л.К., Кенжегалиева Г.Б., Идельбаева А.С.</i> Исследование современных экономических механизмов построения интеллектуального потенциала страны как движущего фактора инновационного развития экономики.....	144
<i>Абсаттаров Г.Р.</i> Правовой казахстанец – выражение высокой правовой культуры гражданина: политические аспекты.....	148

* * *

<i>Беспяева Р.С., Бугубаева Р.О., Мануэль Ф. Грела.</i> Развитие сферы туризма на основе инновационных маркетинговых технологий (на русском языке).....	156
<i>Дубина И.Н., Тургинбаева А.Н., Домалатов Е.Б.</i> Выбор модели государственно-частного партнёрства в инновационной деятельности (на русском языке).....	166
<i>Абдулина Г.А., Абельданова А.Б.</i> Социально-экономическое развитие регионов (на казахском языке).....	176
<i>Абдулина Г.А., Жолдасбекова Г.Ж.</i> Интеграция образования, науки и бизнеса: зарубежный и отечественный опыт (на казахском языке).....	182
<i>Игиликова С.И., Малбаков М.М.</i> О значении слова «Улитка» включен в список историческая лексика казахского языка (на казахском языке).....	188
<i>Досмагамбетова Д. Ж.</i> Али Шариати об умме как теоретической модели идеального общества (на казахском языке).....	192
<i>Жолдасбекова Г.Ж.</i> Развитие интеграционных процессов на современном этапе (на казахском языке).....	198

CONTENTS

<i>Bespayeva R.S., Bugubayeva R.O., Manuel F. Grela.</i> Development of the sphere of tourism on the basis of innovative marketing technologies (in English).....	5
<i>Vilena Seitova, Gulzhan Issatayeva, Roland Giese.</i> The development of agricultural innovation systems: methodological approaches (in English).....	15
<i>Dubina I.N., Turginbayeva A.N., Domalotov Ye.B.</i> The choice of public-private partnership in innovation (in English).....	21
<i>Kashuk L.I., Musalimova B.T., Simonov S.G.</i> Model of local financing of higher institutions, as a tool to increase efficiency of implementation of personnel policy in the regions (in English).....	30
<i>Mynzhanova G.T., Sailaubekov N.T.</i> Human resources analysis of higher education sphere in Kazakhstan at the present stage of development (in English).....	37
<i>Abdulina G.A., Abeldanova A.B.</i> Socio-economic development of the region (in English).....	43
<i>Abdullina G.A., Zholdasbekova G.Gh.</i> Integration of education, science and business: foreign and domestic experience (in English).....	49
<i>Igilikova S.I., Malbakov M.M.</i> On the meaning of the word "Snail" is included in the list historical vocabulary of the Kazakh language (in English).....	57
<i>Borodina A.A., Nursapa A.T.</i> International legal regulation of protection and use of underground waters (in English).....	61
<i>Dairabayeva G.B., Maldybek A. Zh.</i> Turkic world and kazakhstani model of interreligious and interethnic tolerance (in English).....	68
<i>Deister Y.S., Bilisbayeva A.M.</i> Peculiarities of determining the private international legal status of legal entities (in English).....	76
<i>Dosmagambetova J.</i> Ali Shariati about ummah as a theoretical model of the ideal society (in English).....	83
<i>Zholdasbekova G.Zh.</i> Development of integration processes at the present stage (in English).....	89
<i>Syzdykova N.</i> Institutional basis of the state audit in foreign countries and Kazakhstan (in English).....	97
<i>Ayupova Z.K., Kussainov D.U.</i> Legal systems of Central Asian countries.....	105
<i>Dyussebekova G.S., Aiguzhinova D.S., Khamitova D.M.</i> Use of renewables as factor of development of national economy of the republic of Kazakhstan.....	112
<i>Imangaliyeva S.</i> The role of academic mobility in students' core competences development in Kazakhstani university.....	120
<i>Abdrakhmanova R.S., Rey I.Yu., Sayabayev K.M., Alina G.B.</i> Green economy in rural tourism.....	127
<i>Asanova Zh.T.</i> Museums of Kazakhstan as object and subject of the cultural policy of the state.....	132
<i>Nurgabylov M.N., Nurpeisova A.A., Doshan A.S.</i> Applied aspects development of economics and tourism.....	136
<i>Sabirova R.K., Dzhumaeva A.K., Sayynova L.K.</i> Methods of pricing on industrial enterprises.....	140
<i>Sanaliev L.K., Kenzhegalieva G.B., Idelbayeva A.S.</i> Investigation of modern economic mechanisms for construction of the intellectual potential of the country as a moving factor of innovative economic development.....	144
<i>Absattarov G.R.</i> Legal kazakhstani - expression of high legal citizen culture: political aspects.....	148
* * *	
<i>Bespayeva R.S., Bugubayeva R.O., Manuel F. Grela.</i> Development of the sphere of tourism on the basis of innovative marketing technologies (in Russian).....	156
<i>Dubina I.N., Turginbayeva A.N., Domalotov Ye.B.</i> The choice of public-private partnership in innovation (in Russian).....	166
<i>Abdulina G.A., Abeldanova A.B.</i> Socio-economic development of the region (in Kazakh).....	176
<i>Abdullina G.A., Zholdasbekova G.Gh.</i> Integration of education, science and business: foreign and domestic experience (in Kazakh).....	182
<i>Igilikova S.I., Malbakov M.M.</i> On the meaning of the word "Snail" is included in the list historical vocabulary of the Kazakh language (in Kazakh).....	188
<i>Dosmagambetova J.</i> Ali Shariati about ummah as a theoretical model of the ideal society (in Kazakh).....	192
<i>Zholdasbekova G.Zh.</i> Development of integration processes at the present stage (in Kazakh).....	198

**PUBLICATION ETHICS AND PUBLICATION MALPRACTICE
IN THE JOURNALS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www:nauka-nanrk.kz

social-human.kz

Редакторы *М.С. Ахметова, Т.А. Апендиев, Д.С. Аленов*
Верстка на компьютере *А.М. Кульгинбаевой*

Подписано в печать 10.08.2018
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
13 п.л. Тираж 500. Заказ 4.